

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma:	Kfv.VI.35.334/2022/6. szám
A tanács tagjai:	Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke Dr. Horváth Tamás előadó bíró Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró Dr. Fekete-Rák Edina bíró
Felperes:	Név1 (cím1)
Felperes jogi képviselője:	Dr. Jobbágy Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Dr. Jobbágy Krisztina cím2)
Az alperes:	Agrárminiszter (cím3)
Az alperes jogi képviselője:	Hajdu Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Dr. Hajdu Zoltán cím4)
A per tárgya:	agrártámogatási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet

benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős

határozat: Pécsi Törvényszék 2022. május 18. napján kelt
7.K.700.137/2022/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 7.K.700.137/2022/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – felhívásra – 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2009. október 25. napján támogatás iránti kérelmet terjesztett elő az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2009. évtől nyújtandó támogatások részletes szabályairól szóló 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) alapján. A kérelem szerint a felperes méhek tenyésztését, fajtaméz termelését, virágpor, lépes méz és kölyökcsalád előállítását tervezi megvalósítani. A felperes 2014-re 10,28 EUME méretet tűzött ki célul, azaz 230 méhcsaládot.

[2] A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Közvetlen Támogatások Igazgatósága (a továbbiakban: MVH) a 2010. május 10. napján meghozott 168/1401/58/4/2009 iktatószámú (1119365222 iratazonosítójú) határozatával a felperes támogatási kérelmének helyt adott. A határozat 10,28 EUME-t állapított meg, így a jövedelempótló támogatás összege 40.000.- eurónak megfelelő forintösszeg. Rögzítette a határozat, hogy a felperes a

működtetési időszak alatt az 1. évben 5.90, a 2. évben 8.89, a 3. évben 9.56, a 4. évben 10.28, míg az 5. évben 10.41 EUME üzemméretet, míg a mezőgazdasági tevékenységből származó bevételét a 4. évben 5.859.573 forint, az 5. évben 6.523.081 forint összegben vállalta.

[3] Az MVH a 2010. november 19. napján meghozott 168/1401/58/9/2009 iktatószámú (1231857900 iratazonosítójú) határozatával a felperes 90 %-os kifizetési kérelmének helyt adott és a felperes részére 9.735.120 forint támogatási összeget állapított meg.

[4] A felperes 2015. március 23. napján ismételt 10 %-is kifizetési kérelmet terjesztett elő, melyet az MVH a 2015. június 2. napján meghozott 168/1401/58/30/2009. iktatószámú (1710086353 iratazonosítójú) határozatával elutasított. A határozat indokolása szerint a benyújtott kifizetési kérelem alapján a felperes nem érte el a jóváhagyott támogatási kérelemben a 4. évre vállalt EUME értéket, így a kérelem nem felel meg a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés f)-g) pontjának és a 8.§ (3) bekezdésének.

[5] A Magyar Államkincstár Közvetlen Támogatások Főosztálya felhívására a felperes akként nyilatkozott, hogy az állatállomány 2015. évi átlaglétszáma 194 méhcsalád.

[6] A Magyar Államkincstár (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2018. január 22. napján meghozott 168/5401/6/4/2017. iktatószámú (1914283561 vonalkódú) határozatával (a továbbiakban: elsőfokú határozat) ezek után megállapította, hogy a 1119365222 azonosító számon nyilvántartott támogatási határozatban foglalt jogosultságok jelen döntés jogerőre emelkedésével megszűnnek, a felperest további kötelezettségek nem terheli. Egyúttal jogosulatlanul igénybe vett támogatás alapján 9.735.120.- forint jogosulatlanul igénybe vett támogatás visszafizetésére kötelezte a felperest.

[7] Az elsőfokú határozat elleni fellebbezésében a felperes kérte az elsőfokú határozat felülvizsgálatát arra tekintettel, hogy 2014. évben a méhcsaládok két telephelyen voltak elhelyezve. Az elsőfokú határozat meghozatalakor a hatóság a 6798563 tartási helyen lévő 175 méhcsaládot vette figyelembe, ezzel egyidőben az 5912348 tartási helyen további 40 méhcsalád volt elhelyezve, azaz 2014. évben 215 méhcsalád szerepel a nyilvántartási rendszerben. Előadta továbbá, hogy a Jogcímrendelet 2. § (1), (8) bekezdései alapján 2014. évben az éves átlag alapján számított állatlétszáma 233 méhcsalád, míg 2015. évben 234 méhcsalád volt. Előadta azt is, hogy a 2015. évi állományváltozást a TIR rendszerben valóban elmulasztotta bejelenteni, de az állománnyal a valóságban rendelkezett. Mindezek igazolására csatolta a Tenyészet Igazoló Lapot, az állománynyilvántartásokat 2014. és 2015. évről, valamint az állatorvosi igazolást.

[8] A fellebbezés nyomán eljáró felperes a 2021. november 9. napján meghozott EUJF/3819/2021. iktatószámú határozatával (a továbbiakban: másodfokú határozat) az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[9] A másodfokú határozat hivatkozott a Jogcímrendelet 2. § (1) bekezdés 6. pontjára, a 3. § (4) bekezdésére, a 4. § (4) bekezdés g), h) és i) pontjaira, a 8. § (3) bekezdésére, a 9. § (9) és (11)-(12) bekezdéseire, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV.17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 21. §-ára, a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet (a továbbiakban: TIR rendelet) 3. § (4) bekezdésére, a 4. § (1) bekezdés g) pontjára, a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Támogatási törvény) 26. § (3) bekezdésére, a 69. § (1) bekezdés e) pontjára, az 58/B. §-ára, az 56/C. § (1), (2), (3), (6) és (7) bekezdéseire.

[10] A határozat indokolása rögzítette, a támogatási kérelemnek helyt adó határozat kézbesítésére 2010. május 13. napján került sor, az 2010. évben jogerőre emelkedett. Ebből

kifolyólag a működési időszak 2011. január 1. napjától 2015. december 31. napjáig tart, ezáltal a működtetési időszak 4. évének 2014. év (január 1–december 31.), míg 5. évének a 2015. év (január 1–december 31.) minősül.

[11] A másodfokú határozat indokolása szerint a felperes akkor jogosult a támogatási határozattal jóváhagyott támogatási összeg fennmaradó 10 %-ának kifizetésére, ha az 5. év kifizetési időszakában benyújtott 10 %-os kifizetési kérelem alapján teljesíti a 4. évre vállalt és a támogatási határozatban jóváhagyott üzemméretet, ami jelen esetben 10,28 EUME. A TIR adatbázisban lévő adatok alapján a 2015. évre vonatkozó állatállományi létszám, illetve ennek függvényében a felperes azonban állatállományából összesen csak 7,82 EUME üzemméretet realizált a 2015. évben

[12] Utalt a másodfokú határozat arra, hogy a felperes a támogatási kérelem főlapjának nyilatkozatokra vonatkozó 8. pontjában tett nyilatkozataira, amelyek alapján megállapította, hogy a felperes a támogatásra vonatkozó hatályos jogszabályi előírásokkal tisztában kellett lennie, tudnia kellett arról, hogy a vállalásainak nem teljesítése milyen jogkövetkezményekkel jár.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[13] Az alperes határozata ellen a felperes terjesztett elő keresetet annak az elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítése érdekében.

[14] A Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pontjával összefüggésben előadta, hogy a 119/2007. FVM rendelet szerinti nyilvántartásban minden méhészetét a méhek állandó tartási helyével bejelentette, ezt az alperes sem vitatta.

[15] Álláspontja szerint a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pont rendelkezéséből egyáltalán nem következik, hogy csak és kizárólag a bejelentett állatállomány alapján lehet az EUME értéket meghatározni, és nem lehet egyéb igazolásokat, dokumentumokat figyelembe venni, melyek a meglévő állatállomány nagyságát igazolják.

[16] Előadta a keresetében, hogy az ügyfeleket valóban bejelentési kötelezettség terheli, azonban e kötelezettség elmulasztásának szankciójaként a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pontja nem azt rögzíti, hogy a bejelenteni elmulasztott állatok nem vehetők figyelembe. E körben hivatkozott a Kúria Kfv. IV.35.752/2012/4. számú ítéletére, melyben a Kúria kifejtette, hogy a támogatásokra való jogosultság megállapítása során a tényleges helyzetből kell kiindulni. Mindebből következően az alperes téves jogi következtetést vont le a hivatkozott jogszabályi rendelkezésből.

[17] Felperesi álláspont szerint sem az első-, sem a másodfokú határozatból nem állapítható meg, hogy a nyilvántartás adataival ellentétben miért pusztán az egyik tartási helyen nyilvántartott méhcsaládok alapján került az EUME kiszámításra. Emiatt a felperes álláspontja szerint a határozatból a döntés alapjául szolgáló tények, bizonyítékok nem állapíthatók meg, így a másodfokú határozat sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § (1) bekezdés e) pont ea) és ef) alpontjainak rendelkezését.

[18] Hivatkozott a felperes a Kúria Kfv.35.602/2019/4. számú ítéletében foglaltakra. Álláspontja szerint az alperes tévesen értelmezte a Jogcímrendelet 9. § (3) bekezdés b) pontját és alaptalanul mellőzte az enyhébb szankció alkalmazását a felperessel szemben. Alperes határozata tehát sérti a Jogcímrendelet 9. § (3) bekezdés b) pontját.

[19] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, hivatkozással a határozatában foglaltakra.

A jogerős ítélet

[20] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította ugyanakkor, hogy a felperesnek a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontjának eb) alpontjára alapított jogsérelme megalapozott volt. A másodfokú határozatban az ügyfél által felajánlott bizonyítás mellőzésének indokai nem szerepeltek. Az alperes védiratában a keresettel támadott határozata indokolását egészítette ki, melyre azonban törvényi lehetőség nincs. A bíróság a felperes eljárásjogi jogsérelmét ennyiben megalapozottnak találta, de álláspontja szerint ez önmagában nem minősült olyan súlyúnak, amely az ügy érdemére is kihatott volna.

[21] A felperesnek a Jogcímrendelet 9. § (3) bekezdés b) pontjára alapított anyagi jogi jogsérelmével kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes által hivatkozott 5912348 számú tartási hely a TIR adatai alapján 2012. február 1. napjával felszámolásra került, továbbá a felperes a 2017. március 16. napján, a 2015. évre vonatkozóan küldött nyilatkozatában is csak a 6798563 tartási helyet tüntette fel 194 méhcsaláddal. Mindezek alapján az 5912348 számú tartási hely a 2015. évi üzemméret meghatározása során nem volt figyelembe vehető.

[22] A bíróság megállapította, hogy az alperesi határozat hivatkozik a TIR rendelet 4. § (1) bekezdés g) pontjára, azaz konkrétan megjelölte a határozatában, hogy a felperes a TIR rendelet mely rendelkezését sértette meg azzal, hogy az aktuális állatlétszámot a TIR-be nem jelentette be. Az alperes megjelölte az erre vonatkozó jogszabályhelyet, ezért ennyiben nem sértette meg a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontjának ef) alpontját.

[23] A bíróság összességében azt állapította meg, hogy az alperes sem anyagi, sem az ügy érdemére kiható súlyos eljárásjogi jogszabálysértést nem követett el döntése meghozatala során.

Felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[24] Az ügyben a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Kérte a Kúriát, hogy az ítéletet változtassa meg, a közigazgatási jogvitával érintett közigazgatási határozatokat semmisítse meg.

[25] A felperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárása során jogszabálysértően járt el azzal, hogy döntéshozatala során az enyhébb szankciót előíró rendelkezést nem vette figyelembe, így megsértette a Jogcímrendelet 9. § (3) bekezdésének b) pontját. Hivatkozott ezzel kapcsolatban a Kúria Kfv.35.602/2019/4. számú ítéletének indokolására. A bíróság eszerint döntéshozatala során nem vette figyelembe a Kúria idézett állásfoglalását, továbbá annak mellőzését, valamint az attól való eltérést pedig nem indokolta, ezzel megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp) 346. § (5) bekezdését.

[26] A felperes indokolása szerint az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte a TIR rendelet 4. § (1) bekezdés g) pontját, amennyiben a jogszabályhely nem írja elő, hogy a méhcsaládok

számát a felperes köteles lett volna bejelenteni. Álláspontja szerint nem volt egyértelmű a jogszabályi környezet, emiatt pedig a hatóság nem kérhetett volna rajta számon olyan kötelezettséget, amely nem volt konkrétan leírva és jogszabállyal alátámasztva.

[27] A felperes szerint az elsőfokú bíróság az elé tárt bizonyítékokat és tényeket tévesen mérlegelte, ezáltal helytelen tényállást állapított meg, melynek következtében megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését.

[28] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelemében az ítélet hatályában fenntartását kérte. Hivatkozása szerint a Jogcímrendelet 9. § (3) bekezdése abban az esetben kerül alkalmazásra, ha az ügyfél rendelkezik utolsó kifizetési kérelemmel, tehát teljesítette a 8. § (3) bekezdésben meghatározott kérelembenyújtási kötelezettségét. A 1710086353 számú kifizetési kérelmet elutasító határozat, melyet az ügyfél 2015.06.08. napján vett kézhez, rendelkezett arról, hogy az ügyfél nem felelt meg a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés f)-g) pontjának és 8. § (3) bekezdésének. Tekintettel arra, hogy a Jogcímrendelet 9. (9) bekezdése értelmében ha az ügyfél nem teljesíti, a 4. § (4) bekezdés a) pontja szerinti képzési, valamint a 8. § (3) bekezdése szerinti kérelembenyújtási kötelezettségét, akkor a támogatási jogosultsága megszűnik, és az addig igénybe vett támogatás jogosulatlanul igénybevett támogatásnak minősül.

[29] Az alperes szerint a Jogcímrendelet 9. § (9) bekezdése szerinti szankciót szükséges alkalmazni a támogatási összeg fennmaradó 10%-ára vonatkozó kifizetési kérelem elutasításakor, amennyiben a támogatási kérelmet jóváhagyó határozat kézhezvételét követő 5. naptári évben nem teljesül az üzleti tervben a 4. évre vállalt üzemméret. Mindezek alapján az ügyfél támogatási jogosultságának megszüntetésére megalapozottan került sor.

[30] Az ügyfél által utóbb nyilatkozott 194 db méhcsalád tartása nem került alátámasztásra a TIR-be bejelentett adatokkal. A vezetett nyilvántartás nem összeegyeztethető a 2014. decemberi méhcsaládszám bejelentéssel, a 2014. decemberi és a 2016. júliusi méhcsaládszám bejelentések közötti jelentős mennyiségű növeléseket az ügyfél nem jelentette be.

[31] Az alperes ellenkérelmére a felperes nyilatkozatot terjesztett elő. Kiemelte, hogy a nyilatkozattételre felszólító végzés nem tekinthető jogszabálynak, amely a Jogcímrendeleten túlmenő, további kötelezettséget állapíthat meg felperes részére. Az alperes által megjelölt TIR rendelet 11. § (3) bekezdés g) pontja olyan új jogalap, körülmény, amelyre felperes álláspontja szerint a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között már nem lehet érdemben hivatkozni.

[32] A Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pontból eszerint egyáltalán nem következik, hogy csak és kizárólag a bejelentett állatállomány alapján lehet az EUME-értéket meghatározni, és nem lehet egyéb igazolásokat, dokumentumokat figyelembe venni, melyek a meglévő állatállomány nagyságát igazolják. A felperes fenntartotta azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pontjában és a TIR rendelet 4. § (1) bekezdés g) pontjában foglaltakat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[33] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott. A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartja az alábbiak szerint.

[34] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a jogerős

ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül. A Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.

[35] A Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy alkalmazandó-e a felperessel szemben a támogatási feltételek egyes pontjait nem teljesítő magatartás enyhébb szankciója annál, mint amit az alperes meghatározott. Ehhez mindenekelőtt jogforrási összefüggéseket kellett tisztázni.

[36] A felperes az eljárás minden szakaszában vitatta a bizonyítás jogszerűségét, hivatkozva a közigazgatási hatóság tekintetében a Ket., az elsőfokú bíróságra nézve a Pp. szabályainak megsértésére. Tisztázandó először is ebben az értelemben az alkalmazandó jogi környezet.

[37] A Támogatási törvény 12. § (2) bekezdése szerint az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásokban nem alkalmazhatók a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvénynek, az ügy idején a Ket.-nek, az eljárás megindítására, a kérelem benyújtása és a hiánypótlási felhívás során az ügyféltől be nem kérhető adatok és mellékletek körére, valamint az eljáró hatóság által az ügyfél kérésére a más hatóságtól beszerzendő adatokra vonatkozó rendelkezései.

[38] A Támogatási törvény 12. § (1) bekezdése szerint, ha e törvény másként nem rendelkezik, a törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági eljárásban, a (2)–(4) bekezdésekben meghatározott kivételekkel, a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

[39] A Támogatási törvény külön rendelkezései azonban kiterjednek a támogatásokkal kapcsolatos adatkezelésből és nyilvántartási rendszerekből [így a Tenyészeti Információs Rendszerre (a továbbiakban: TIR) vonatkozóan: 26. § (3) bekezdés 10. pont] származó ügyféli kötelezettségekre [11. § (14) bekezdés]. Ezekre a szabályozási témakörökre vonatkozóan tehát a létező különös szabályok megelőzik a Ket. akkori általános eljárási rendelkezéseinek alkalmazását.

[40] A felperes meghatározott bejelentkezési és bejelentési kötelezettségének nem tett eleget a működtetési időszak teljes tartama alatt. A kérelembenyújtással összefüggésben az alperest a Támogatási törvényből fakadó kötelezettségek terhelték. Ez a jogi környezet a bíróság eljárására is irányadó volt, ezért bizonyítási kötelezettség is csak az alkalmazandó normák keretei között merülhetett fel. A felperesnek a Pp. ilyen irányú sérelmére való hivatkozásai ezért a Kúria szerint nem helytállóak.

[41] Az anyagi jogi kötelezettséget illetően pedig ez azt jelenti, hogy meghatározott nyilvántartásba bejelentkezés jogszabályi előírásának teljesítése nem váltható ki más igazolásokkal, mert az előbbi kötelezettségnek elsődlegesen érvényesülnie kell.

[42] A Jogcímrendelet továbbá a Támogatási törvény 81. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti felhatalmazáson alapul. Felhatalmazást kapott ugyanis a miniszter arra, hogy a törvény hatálya alá tartozó egyes intézkedések igénybevétele, az ahhoz kapcsolódó adatszolgáltatással, eljárásokkal kapcsolatos részletes, valamint az intézkedésekben való részvétellel kapcsolatos általános szabályokat meghatározza.

[43] A Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pontja értelmében a támogatásra jogosult ügyfél köteles a működtetési időszak alatt a 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet alapján vezetett nyilvántartásban az állatállomány tartójaként szerepelni.

[44] A Jogcímrendelet 2. § (1) bekezdés 8. pontja értelmében e rendelet alkalmazásában az EUME számítás alapjául szolgáló állatlétszám: napi állományadatok éves átlaga alapján

számított állatlétszám, amelyet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) a TIR rendelet alapján vezetett nyilvántartásokból ellenőriz.

[45] A Jogcímrendelet e két rendelkezésének értelmezése szerint az állatállomány, jelen esetben a méhcsaládok tekintetében a felperesnek a TIR rendszerbe történő bejelentkezési kötelezettsége volt, figyelemmel arra is, hogy a támogató hatóságnak az állatállomány adatok ellenőrzését a TIR nyilvántartás adataiból kellett ellenőriznie.

[46] A bejelentési kötelezettség a felperesi érveléssel szemben nemcsak a tartási helyre vonatkozik, hanem a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés i) pontja szerint a TIR rendelet alapján vezetett nyilvántartásban való szereplésre, ami e jogszabály 11. § (3) bekezdés f) pontja alapján magában foglalja a tartott állatállomány specifikus adatait, nevesítetten is a méhcsaládok számát. A Jogcímrendelet említett pontjára való hivatkozás az alperes határozatában szerepel (6. oldal), és az magában foglalja a TIR-hivatkozást, ezért a felperes észrevételében jelzett, a felülvizsgálati eljárásban meg nem engedett, a Kp. 117. § (3) bekezdése szerinti új jogalapra hivatkozásnak ez nem minősülhet.

[47] Megállapítható tehát, hogy a felperesnek volt a méhállomány mennyiségére kiterjedően bejelentési kötelezettsége. Az alperes 2017. február 28 napján kelt, nyilatkozattételre felszólító végzése ehhez volt kapcsolódó. A jogszabályban ily módon meghatározott előírást azonban a felperes nem vitatottan nem teljesítette. Nem a bizonyítás körébe tartozó kérdés, hogy ez a kötelezettség más igazolással jelen esetben, a támogatás lebonyolítási rendje folytán másképp nem pótolható.

[48] Az ezen mulasztással kapcsolatos felelősség megállapításához ezt követően tisztázandó, hogy a kötelezettség nem teljesítésének következményei milyen jogalapon vonandók le.

[49] A Kúria a továbbiakban az alkalmazandó jogot pontosította e kérdés megválaszolásához. A Jogcímrendeletnek a 2014. IV. 4-ei állapotát kellett ehhez alapul venni, mivel annak az egyes agrártámogatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 30/2014. (IV. 3.) VM rendelettel megállapított 9. § (9), (11) és (12) bekezdését a folyamatban lévő, azaz a jelen ügyekben is alkalmazni kellett, tekintettel arra, hogy a támogatási időszak 2011. és 2015. teljes évek között tartott.

[50] A Jogcímrendelet 9. § (1) bekezdése értelmében amennyiben az ügyfél nem teljesíti a 4. § (4) bekezdésének b), c) valamint f)-i) pontjaiban foglaltakat, az igénybe vett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.

[51] A Jogcímrendelet 9. § (3) bekezdés b) pontja szerint amennyiben az ügyfél gazdaságának üzemmérete az utolsó kifizetést követően a támogatási határozat jogerőre emelkedését követő 4. naptári év végére vállalt mérettől 20%-ot meghaladóan marad el, akkor az ügyfél köteles a 20%-ot meghaladó elmaradáson túl százalékpontonként a kifizetett támogatási összeg 5%-át visszafizetni.

[52] A Jogcímrendelet 9. § (9) bekezdése értelmében, ha az ügyfél nem teljesíti, a 4. § (4) bekezdés a) pontja szerinti képzési, valamint a 8. § (3) bekezdése szerinti kérelembenyújtási kötelezettségét, akkor

a) a támogatási jogosultsága megszűnik, és

b) az addig igénybe vett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.

[53] A támogatási rendszer logikája folytán, az előbbiek szerint a kérelembenyújtási kötelezettség teljesítésétől elválaszthatatlan a nyilvántartási kötelezettség teljesítése ahhoz, hogy a támogatási jogosultság realizálható legyen.

[54] A Jogcímrendeletben foglalt kérelembenyújtási előírás és a vele kapcsolatos ügyféli kötelezettségek szempontjából a Támogatási törvény felhatalmazása és az anyagi jogi szabályozás kerete meghatározó.

[55] A felperes a nyilvántartásba való bejelentést a feltárt tényállás szerint tehát időben nem teljesítette. Tételezen a TIR rendelet 4. § (1) bekezdés szerint az állattartónak be kell jelentenie és az Országos Adatbázisban nyilván kell tartani: g) minden méhészetet, a méhek állandó tartási helyével.

[56] A Támogatási törvény 26. § (3) bekezdése alapján az adatkezelő szerv részére az intézkedések végrehajtása során a vonatkozó feltételek, illetve kötelezettségek betartásának ellenőrzése, továbbá az ügyfelek azonosítása céljából adatokat kell átadni: 4. az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerből (ENAR), 19. a Tenyészet Információs Rendszerből.

[57] A bejelenteni elmulasztott állatok figyelembevételére azért nincs lehetőség az üzemméret-számítás szempontjából, mivel azok a TIR rendszerből nem ellenőrizhetők, amit pedig a jogszabály előír. Eljárási értelemben egyébként pedig a Támogatási törvény 41. § (5)–(6) bekezdése zárja ki az itt fölmerülő kérdésben a hiánypótlást, ami a nyilvántartásban szereplő adatok módosítása elé állít korlátot a kérelem benyújtását követően. A felperes nem vitatta továbbá, hogy a 2015. évi gazdálkodási adatait illetően nyilatkozattételre csak 2017. március 16. napjáig volt lehetősége,

[58] A további kérdés az, mennyire súlyos ennek a mulasztásnak a jogkövetkezménye.

[59] A Jogcímrendelet 9. § (11) bekezdése szerint a (9) bekezdés szerinti jogkövetkezménytől eltérően, az ügyfél kizárólag a támogatási összeg fennmaradó 10%-hoz való jogosultságát veszti el, ha a támogatási összeg fennmaradó 10%-ára vonatkozó

a) kifizetési kérelmet a 8. § (3) bekezdésében meghatározott határidőig nem nyújtja be, vagy

b) kifizetési kérelem elutasításra kerül.

[60] A Jogcímrendelet 9. § (12) bekezdése rögzíti a (11) bekezdés kizárólag akkor alkalmazható, ha a támogatási kérelmet jóváhagyó határozat kézhezvételét követő 5. naptári évben teljesül az üzleti tervben a 4. évre vállalt üzemméret.

[61] Megállapítható, hogy a 9. § (9) bekezdéséhez képest a (11) bekezdés kedvezménye jelen esetben a (12) bekezdésben szereplő megszorítás miatt nem alkalmazható. A nyilvántartásba bejelentkezés kötelezettségének nem teljesítéséből, illetőleg a nem megfelelő adatközlésből eredő mulasztás ugyanis más módon nem volt orvosolható jogszabály szerint. A megengedettnél nagyobb, és ekként nem korrigálható eltérés miatt pedig jogszerűen a támogatási jogosultság teljes megszűnésének következményét kellett alkalmazni.

[62] A Kúria megvizsgálta a felperes által hivatkozott Kfv.35.752/2012/4. számú kúriai ítélet követhetőségét. Kijelenthető azonban, hogy ennek jogalapja más jogcímrendelet, nem a tárgyi ügyben szereplő. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés b) pontja szerinti jogkérdés tehát nem azonos, ezért közvetlenül jogegységi probléma sem merül fel.

[63] Az ugyancsak hivatkozott Kfv.IV.35.602/2019/4. számú ítélet pedig abban az értelemben született más jogkérdésben, mivel ott a csökkentett szankció számításának alapja volt vitatott, míg jelen esetben egyáltalán a csökkentés lehetőségességének esetleges jogi alapja a kérdés. Általában véve azt a felvetést illetően, hogy támogatásra jogosultság tekintetében a tényleges helyzetből kell kiindulni, annak érvényességi tartománya a jogi szabályozás által is meghatározott. Jelen ügyben a Támogatási törvény és a Jogcímrendelet alkalmazandó szövege jelöli ki a hivatkozott döntésektől a vitatott kérdés tekintetében eltérő, és

szükségképpen igazodást feltételező szabályozási környezetet, amitől pedig a probléma nem vonatkoztatható el egy ettől az állapottól elszakadó általánosság szintjére.

[64] A felülvizsgálati eljárásban lefolytatott jogszerűségi vizsgálat alapján összességében tehát megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a közigazgatási eljárás során a szabályszerűséget és a döntés indokoltságát kellő alapossággal vizsgálta. A Kúria szerint a bizonyítás feltételeit illetően az elsőfokú bíróság ítéleti indokolása saját eljárásában sem iratellenes, a tényállás feltárásának jogszerűsége megokolt, az okszerűség megállapítása logikailag a kifejtetteknek megfelelően alappal nem kifogásolható.

[65] A Kúria mindezek következtében a felülvizsgálati kérelmet nem minősítette megalapozottnak és ennek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletét az előbbiek szerint, a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[66] *Ha az ügyfél nem a támogatási jogszabályoknak megfelelő módon teljesíti a kérelembenyújtási kötelezettségét, akkor a támogatási jogosultsága e szabályoknak megfelelően szűnhet meg, és ekkor az addig igénybe vett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.*

Záró rész

[67] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltsége viselésére a pervesztesnek minősülő felperes köteles a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. §-a szerint.

[68] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték a pervesztesnek minősülő felperest terheli.

[69] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[70] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint a felek erre irányuló kérelem hiányában és mert azt maga sem tartotta szükségesnek, tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. november 17.

Dr. Kalas Tibor sk.
a tanács elnöke

Kúria
VI.Kfv.35.334/2022/6-1

11

Dr. Horváth Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Vítál-Eigner Beáta sk.
bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő